

**Навчальна програма до підручника «Математика, 3 клас», створеного відповідно до Типової освітньої програми
для закладів загальної середньої освіти, розробленою авторським колективом
під керівництвом О. Я. Савченко**

Математика – це велика складова загальнолюдської культури. Тому її вивчення підростаючим поколінням пропонуємо здійснювати на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, розвивального та аксіологічного підходів, додержуючись найважливіших дидактичних принципів: науковості, доступності, наступності, наочності, систематичності, прикладної і практичної спрямованості навчання та інших.

Стосовно змістового наповнення повністю підтримуємо Типову освітню програму, розроблену під керівництвом Савченко О. Я. Авторські зміни стосуються лише структурування цього змісту. В основу нашого підходу покладено ідею випереджувального навчання та інтеграції (як за змістом так і за видами діяльності), що створює умови для реалізації особистісного та розвивального підходів. За цих умов основні змістові лінії тісно переплітаються між собою та з додатковим матеріалом. Це створює реальні умови для відображення в курсі математики ціннісних аспектів та мієпредметних зв'язків, забезпечує зв'язок із життям, а також розвиток критичного та логічного мислення.

№	Змістова лінія	Очікувані результати	Індекс очікуваного результату в ТОП	Тема/проблема/ проект/блок	Навчальна діяльність (види навчальної діяльності)
1	Числа, дії з числами. Величини	1) відтворює послідовність чисел у межах тисячі; читає і записує числа, утворює числа різними способами; визначає розрядний склад трицифрового числа; визначає загальну кількість сотень, десятків, одиниць у числі; подає числа у вигляді суми розрядних доданків; 2) порівнює числа різними способами; виконує додавання та віднімання, множення і ділення на основі нумерації чисел; володіє навичкою усного додавання і віднімання круглих чисел; обчислює усно зручним для себе способом; володіє навичкою письмового додавання і віднімання чисел у межах 1000; прогнозує результат додавання та віднімання, перевіряє правильність обчислень; розуміє сутність арифметичних дій множення і ділення; застосовує в обчисленнях переставний закон множення, взаємозв'язок між діями множення і ділення; правила множення і ділення з числами 1 і 0, ділення рівних чисел,	[3 MAO 1.2] [3 MAO 1.3] [3 MAO 3.2] [3 MAO 3.3] [3 MAO 3.4] [3 MAO 4.1] [3 MAO 4.2] [3 MAO 4.3] [3 MAO 4.7] [3 MAO 4.8]	Скарбничка моїх досягнень (повторення вивченого за 2 клас) Набуваємо досвіду множення та ділення Нумерація чисел у межах тисячі Трицифрові числа Геометричні фігури і величини (застосування і розширення відомостей з розділу «Числа, дії з числами. Величини») Довжина. Одиниці довжини. Вартість. Одиниці вартості Час. Одиниці часу Маса. Одиниці маси. Місткість. Одиниці місткості Письмове додавання і множення трицифрових чисел у межах тисячі Простіші випадки множення і ділення в межах 1000 Множення і ділення двоцифро-	1. Колективна, групова, індивідуальна, фронтальна, робота в парах, командах. (усний рахунок, взаємоперевірка, виконання вправ у зошиті, вирішення проблемної ситуації у групах, робота з підручником, індивідуальна робота з програмними засобами) 2.Інтелектуальна діяльність (аналіз малюнків, умови задачі, виду рівнянь і нерівностей; порівняння чисел,

	<p>множення на 10; володіє навичкою табличного множення і ділення; володіє навичкою позатабличного множення і ділення чисел у межах тисячі; виконує ділення з остачею; розуміє, що остача має бути меншою за дільник; перевіряє правильність ділення з остачею; застосовує прийоми раціональних обчислень; прогнозує результат множення і ділення, перевіряє правильність обчислень; розуміє сутність кратного порівняння чисел;</p> <p>3) обчислює результат кратного порівняння чисел; знаходить число, яке у кілька разів більше/менше за дане; застосовує в обчисленнях правила знаходження невідомих компонентів арифметичних дій; розуміє спосіб утворення частини як однієї з кількох рівних частин цілого; розуміє поняття чисельник і знаменник дроби; читає і записує частини у вигляді дроби з чисельником 1; порівнює дроби з чисельником 1 за допомогою засобів наочності; застосовує в обчисленнях правило знаходження частини від числа та числа за величиною його частини.</p> <p>4) знає одиниці вимірювання довжини (сантиметр, дециметр, метр); маси (кілограм, центнер), місткості (літр); часу (доба,</p>		<p>вих чисел на одноцифрове. Множення і ділення круглих чисел.</p> <p>Письмове множення і ділення</p> <p>Дроби</p> <p>Скарбничка моїх досягнень (повторення)</p>	<p>способів розв'язування задач, значень виразів; абстрагування під час роботи з числовими моделями, узагальнення в процесі виконання арифметичних дій, класифікація чисел, систематизація відомостей про числа та дії з ними).</p> <p>Проектна діяльність (Овиконання арифметичних лій). Дослідницька діяльність (встановлення властивостей чисел, наприклад подільність).</p>
--	--	--	--	---

		<p>тиждень, година, хвилина, секунда), проміжки часу (місяць, рік) та співвідношення між ними; користується знанням співвідношень між величинами у навчально-пізнавальних і практичних ситуаціях; вимірює і порівнює величини: довжину, масу, місткість, час; обирає доцільну мірку для вимірювання величини; користується для вимірювання величин інструментами, приладами та іншими засобами; перетворює величини, виражені в двох одиницях найменувань; виконує арифметичні дії з іменованими числами; визначає в навчальних і практичних ситуаціях групи взаємопов'язаних величин; розуміє, що ситуація купівлі – продажу описується за допомогою трійки взаємопов'язаних величин: ціна, кількість, вартість; розуміє, що робота описується за допомогою трійки взаємопов'язаних величин: продуктивність праці, час роботи, загальний виробіток; застосовує для розв'язування практичних задач правила знаходження однієї з величин за двома відомими іншими; користується знанням залежності між величинами у навчальних і практичних ситуаціях, прогнозує очікуваний результат;</p>			<p>Використання ІКТ (пропонуються задачі для розв'язання яких треба скористатися безкоштовними інтернет-ресурсами за вказаним посиланням)</p> <p>Інтерактив (мікрофон – учні складають розповідь про нові поняття, елементи сторітеллінгу, навчаючись учусь – перевірка результатів діяльності в парах тощо)</p>
--	--	--	--	--	--

		зіставляє одержаний результат із прогнозованим; розуміє сутність периметра многокутника; користується формулою обчислення периметра прямокутника (квадрата) в навчальних і практичних ситуаціях.			
2	Геометричні фігури	1) Визначає істотні, спільні і відмінні ознаки геометричних фігур; порівнює і класифікує їх за суттєвою ознакою; називає елементи геометричних фігур; розрізняє коло і круг, позначає на рисунку елементи кола і круга (центр, радіус, діаметр); 2) розпізнає знайомі геометричні фігури у фігурах складної форми; співвідносить реальні об'єкти з моделями геометричних фігур; 3) створює з геометричних фігур різні конструкції; будує площинні фігури за заданими розмірами; модельює геометричні фігури; будує прямокутник/квадрат; будує за допомогою циркуля коло; 4) встановлює кількість геометричних об'єктів; використовує буквену символіку для запису периметра квадрата і прямокутника 5) орієнтується на площині і в просторі, рухається за	[3 MAO 4.1] [3 MAO 4.2] [3 MAO 4.3] [3 MAO 4.4] [3 MAO 4.5] [3 MAO 4.6] [3 MAO 4.7] [3 MAO 4.8]	Скарбничка моїх досягнень Набуваємо досвіду множення та ділення (Коло. Круг. Поділ геометричних фігур на частини) Нумерація чисел у межах тисячі (Кути. Дії з круглими числами) Трицифрові числа Геометричні фігури і величини (Геометричні фігури. Об'ємні та плоскі. Пряма. Промінь. Відрізок. Ламана. Довжина. Одиниці довжини. Трикутник. Многокутник. Периметр. Куб. Квадрат. Прямокутник. Периметр прямокутника і квадрата Побудова прямокутника. Математичні задачі і дослідження. Коло. Круг. Куля. Сфера. Побудова кола циркулем Конус. Піраміда. Призма. Циліндр.	Колективна, групова, індивідуальна, фронтальна, робота в парах, командах. Інтелектуальна діяльність (аналіз, синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення, класифікація, систематизація). Проектна діяльність. Дослідницька діяльність.

		визначеним маршрутом		Скарбничка досягнень. Перевіряємо набуті компетентності Розвивальні завдання	Використання ІКТ (пропонуються задачі для розв'язання яких треба скористатися безкоштовними інтернет-ресурсами за вказаним посиланням) Інтерактив (мікрофон, навчаючись учу, мозковий штурм тощо) Моделювання, креслення, вирізання, перегинання тощо.
3	Вирази, рівності, нерівності	1)читає і записує математичні вирази, подані в текстовій формі, з використанням математичних символів; 2)встановлює відношення рівності й нерівності між числами й числовими виразами; знаходить значення числового виразу та буквеного виразу із заданим значенням букви; застосовує правила порядку виконання дій під час обчислень значень виразів без дужок та з дужками;	[3 MAO 1.3] [3 MAO 2.1] [3 MAO 2.2] [3 MAO 3.3] [3 MAO 4,1] [3 MAO 4.3] [3 MAO 4.8]	Скарбничка моїх досягнень Набуваємо досвіду множення та ділення Нумерація чисел у межах тисячі Трицифрові числа Письмове додавання і віднімання трицифрових чисел у межах 1000 Геометричні фігури і величини (застосування і розширення відомостей з розділу «Числа, дії з числами. Величини») Письмове додавання і множення трицифрових чисел у межах тисячі	Колективна, групова, індивідуальна, фронтальна, робота в парах, командах. Інтелектуальна діяльність (аналіз, синтез, порівняння, абстрагування,

		<p>3)розуміє сутність понять «рівняння», «розв'язок рівняння»; розв'язує рівняння на основі правил знаходження невідомого компоненту арифметичної дії та іншими способами;</p> <p>розрізняє числові нерівності та нерівності зі змінною; розрізняє істинні та хибні числові рівності й нерівності;</p> <p>знаходить окремі розв'язки нерівності зі змінною зручним для себе способом</p>	<p>Простіші випадки множення і ділення в межах 1000</p> <p>Множення і ділення двоцифрових чисел на одноцифрове. Множення і ділення круглих чисел.</p> <p>Вирази. Рівності. Нерівності.</p> <p>Математичні вирази: числові і буквені. Обчислення значень числових виразів.</p> <p>Порядок дій</p> <p>Залежність результатів множення від зміни одного з компонентів дії</p> <p>Буквені вирази. Обчислення значень буквених виразів.</p> <p>Рівняння. Розв'язування рівнянь, у яких один із компонентів дії є виразом зі змінною. Розв'язування рівнянь, що містять дужки.</p> <p>Числові нерівності та нерівності зі змінною</p> <p>Математичні задачі та дослідження</p> <p>Скарбничка досягнень. Перевіряємо набуті компетентності</p> <p>Розвивальні завдання</p> <p>Письмове множення і ділення</p> <p>Частини і дробі</p> <p>Ціле і частина. Ділення цілого на рівні частини. Половина. Четверть.</p> <p>Визначення кількості частин у цілому.</p> <p>Дріб. Чисельник і знаменник дробу</p>	<p>узагальнення, класифікація, систематизація).</p> <p>Інтерактив (мікрофон, навчаючись, мозковий штурм тощо)</p>
--	--	--	---	---

				<p>Порівняння дробів з чисельником 1. Порівняння та впорядкування дробів з однаковими знаменниками. Математичні задачі та дослідження Знаходження частини від числа. Знаходження числа за його частиною Скарбничка моїх досягнень (повторення)</p>	
4	Робота з даними	<p>Перетворює інформацію (почуту, побачену, прочитану) різними способами у схему, таблицю, схематичний рисунок: 1)читає нескладні таблиці, зчитує дані з схем, діаграм; обирає дані, необхідні і достатні для розв'язання проблемної ситуації; 2) вносить дані до таблиць; будує простіші діаграми, зокрема з використанням ІКТ, 3)користується даними під час розв'язування практично зорієнтованих задач</p>	<p>[3 МАО 2.1] [3 ІФО 1.2] [3 МАО 2.3] [3 МАО 2.1] [3 МАО 2.1] [3 МАО 2.3] [3 МАО 3.1] [3 ІФО 1.2]</p>	<p>Скарбничка моїх досягнень Набуваємо досвіду множення та ділення Нумерація чисел у межах тисячі Трицифрові числа Письмове додавання і віднімання трицифрових чисел у межах 1000 Геометричні фігури і величини (застосування і розширення відомостей з розділу «Числа, дії з числами. Величини») Письмове додавання і множення трицифрових чисел у межах тисячі Простіші випадки множення і ділення в межах 1000 Множення і ділення двоцифрових чисел на одноцифрове. Множення і ділення круглих чисел. Письмове множення і ділення Дробі</p>	<p>Колективна, групова, індивідуальна, фронтальна, робота в парах, командах. Інтелектуальна діяльність (аналіз, синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення, класифікація, систематизація). Проектна діяльність (проект «Вивчаємо уподобання однокласників).</p>

				Скарбничка моїх досягнень (повторення)	Дослідницька діяльність. Використання ІКТ (пропонуються задачі для розв'язання яких треба скористатися безкоштовними інтернет-ресурсами за вказаним посиланням) Інтерактив (мікрофон, навчаючись учу, мозковий штурм тощо) Моделювання, креслення, опитування, систематизація даних тощо
5	Математичні задачі і дослідження	1) розв'язує прості і складені сюжетні задачі, задачі з геометричним змістом, компетентнісно зорієнтовані задачі; задачі з буквеними даними; 2) розв'язує задачі на знаходження четвертого пропорційного, на подвійне зведення до одиниці, на спільну роботу; прості задачі на визначення тривалості події; на складання рівняння, задачі з логічним навантаженням.	[3 MAO 1.1] [3 MAO 1.2] [3 MAO 1.3] [3 MAO 2.1] [3 MAO 2.2] [3 MAO 2.3] [3 MAO 3.1] [3 MAO 3.2] [3 MAO 4.3]	Скарбничка моїх досягнень Набуваємо досвіду множення та ділення Нумерація чисел у межах тисячі Дії з круглими числами. Обернені задачі. Трицифрові числа Задачі на різницеве і кратне порівняння. Геометричні фігури і величини (Задачі на трійки взаємопов'язаних величин	Колективна, групова, індивідуальна, фронтальна, робота в парах, командах. Інтелектуальна діяльність (аналіз, синтез,

		<p>3)обирає числові дані, необхідні і достатні для відповіді на запитання задачі, розуміє сутність процесу і складає обернені задачі до даної задачі, створює модель і допоміжну модель задачі різними способами.</p>	<p>[3 МАО 4.8]</p>	<p>Вартість. Одиниці вартості Задачі на трійки взаємопов'язаних величин Математичні задачі і дослідження. Задачі на роботу. Маса. Одиниці маси. Задачі на роботу. Творча робота над задачею. Математичні задачі і дослідження Задачі на роботу Місткість. Одиниці місткості. Четверте пропорційне Математичні задачі і дослідження. Четверте пропорційне Подвійне зведення до одиниці Розв'язування задач на спосіб зведення до одиниці. Задача на знаходження трьох чисел за їх сумами Математичні задачі і дослідження Складена задача, що містить суми двох і трьох доданків. Знаходження частини від числа. Знаходження числа за його частиною Скарбничка досягнень. Перевіряємо набуті компетентності Розвивальні завдання</p>	<p>порівняння, абстрагування, узагальнення, класифікація, систематизація).</p> <p>Проектна діяльність. Дослідницька діяльність. Інтерактив (мікрофон, навчаючись учу, мозковий штурм тощо)</p> <p>Моделювання умови задачі, креслення схем тощо</p>
--	--	---	--------------------	--	---